

EWA TOMANEK

ur. 1953; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Lublin, PRL, babcia, Władysława Łobodowska, podróże, język rosyjski, książki

Teatr, książki i podróże

Do teatru chętnie jeździła i tak jak mówię: słyszałam, że nie wróciła [na czas do domu – red.], bo była gdzieś tam w teatrze. I lubiła czytać książki. Zresztą babcia Stara też czytała książki. Władysława [lubiła czytać – red.] klasyków literatury rosyjskiej; czytała w oryginałach, dlatego że świetnie znała język rosyjski i ze względu na to, że właściwie wykształcenie zdobyła w Moskwie, jeżeli chodzi o wykształcenie na poziomie tak jak dzisiaj u nas gimnazjalnym czy średnim. Tak że stąd dobra znajomość języka rosyjskiego, bardzo lubiła posługiwać się tym językiem i czytała klasyczną literaturę rosyjską nawet tuż przed śmiercią. Czytała bez okularów literaturę klasyków rosyjskich. Zresztą jak zamieszkałam w domu po babci, [to] mam cały zbiór klasyków rosyjskich, w oryginale. Żyłam w czasach, kiedy musiałam się wiele lat uczyć tego rosyjskiego. A babcia cały czas mnie przekonywała do języka rosyjskiego: pamiętam, jak ona opowiadała, że jest piękny: „Zobacz, jaką ma melodię, jak pięknie można śpiewać w tym języku” – ona była zachwycona melodią tego języka. Natomiast ja, pamiętam, byłam nastawiona jak jeź w ogrodzie, żeby wrzucić w siebie jabłuszko albo po prostu kolce nastroszyć i naprawdę pokłuć wszystkim, zwłaszcza jak słyszałam język rosyjski, no ale to też było [wynikiem] sytuacji, w której ja wzrastałam. Bo może tak: gdybym ja wybrała ten język rosyjski, że ja się chcę jego uczyć, ja bym do tego inaczej podeszła, a mnie kazano się tego uczyć. Coś, co się nakazuje, to wiadomo, że człowiek wtedy, żeby nawet mu to dobrze zrobiło w życiu, żeby później miał z tego korzyści, to na początku jest niezadowolony. No ja też byłam tak niezadowolona.

Gdyby mogła, toby dużo podróżowała, kochała podróże. Na pewno. No, nie mogła podróżować aż tak, bo były czasy, jakie były i nie zawsze po prostu ekonomicznie było to możliwe. Ale gdyby mogła, to tak, wyjazdy, zwiedzanie – to było jej pasją na pewno; tak że była bardzo aktywną kobietą. Bardzo, bardzo aktywną.

Data i miejsce nagrania	2009-03-04, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Elżbieta Zasempa
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"